Lietas Nr. C08028015
Lietas arhīva Nr. C-0280-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Alūksnē 2015.gada 20.jūlijā

Alūksnes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Puriņa,
ar tiesas sekretāri B.Kalaci,
piedaloties prasītājai /pers. A/,
atbildētājam /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/ un

konstatēja:

2015.gada 2.aprīlī Alūksnes rajona tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Pieteikumā norādīts, ka prasītāja meitu /pers. C/ uztur no saviem ienākumiem, veic ikdienas aprūpi, tēvs /pers. B/ bērna uzturēšanā atbalstu materiāli un finansiāli neveic. Par meitu interesi neizrāda.

Prasības pieteikums nav pamatots ne ar vienu tiesību normu.

Prasītāja lūdz tiesu:

- Piedzīt uzturlīdzekļus bērnam /pers. C/ no tēva /pers. B/.

Prasītāja nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Ar Alūksnes rajona tiesas 2015.gada 7.aprīļa lēmumu nolemts atstāt prasības pieteikumu bez virzības un uzdot prasītājai līdz 2015.gada 8.maijam novērst lēmumā minētos trūkumus.

2015.gada 17.aprīlī tiesā saņemti prasības pieteikuma precizējumi, kuros norādīts, ka 2010.gada 19.oktobrī šķirot laulību ticis atrunāts fakts, ka par bērna aizgādību, saskarsmes tiesību izmantošanu, laulāto kopmantas sadali un uzturlīdzekļiem puses esot vienojušās. Faktiski uzturlīdzekļi netiek maksāti.

Prasības pieteikums pamatots ar Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.2.punktu, Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" un attiecīgajām Civilprocesa likuma normām.

Prasītāja lūdz tiesu:

- piedzīt no atbildētāja /pers. B/ uzturlīdzekļus viņa bērna /pers. C/ labā 90 EUR mēnesī, 1080 EUR gadā līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, uzturlīdzekļus pēc /pers. C/ 7 gadu vecu sasniegšanas ar 2016.gada 31.janvāri /pers. C/ labā no atbildētāja 108 EUR mēnesī, 1296 EUR gadā līdz pilngadības sasniegšanai,

- noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

2015.gada 20.aprīlī tiesa nosūtījusi atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi prasības pieteikumu, paskaidrojuma veidlapu (lietas 16.lapa).

2015.gada 21.maijā tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums, kurā norādīts, ka atbildētājam nav iebildu pret celto prasību, bet par to, ka neizrāda interesi par meitu, tiesai var paskaidrot, ka prasītāja neatbalsta viņa komunikāciju ar meitu.

Atbildētājs lūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Ar Alūksnes rajona tiesas tiesneses 2015.gada 22.maija lēmumu lieta nozīmēta izskatīšanai tiesas sēdē 2015.gada 20.jūlijā pulksten 10:00.

2015.gada 6.jūlijā tiesā saņemts prasītājas lūgums, kurā prasītāja lūdz tiesu:

- piedzīt no atbildētāja /pers. B/ līdzekļus par labu /pers. A/ /datums/dzimušās meitas /pers. C/ uzturam Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā minimālajā apmērā, tas ir, 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz meitas septiņu gadu vecumam, sākot no prasības tiesā iesniegšanas dienas, un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi no meitas septiņu gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai,

- noteikt ar tiesas spriedumu, ka mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs,

- noteikt, ka spriedums izpildāms nekavējoties.

Prasītāja tiesas sēdē prasību uzturēja un papildus paskaidroja, ka laikā kopš prasības pieteikums iesniegts tiesā, uzturlīdzekļus 90 EUR apmērā ir saņēmusi vienu reizi, t.i. 2015.gada 20.jūlijā. Šī summa būtu atskaitāma no piedzenamās summas. Laulība tika šķirta 2010.gadā, tad puses vienojušās, kas atbildētājs uzturlīdzekļus maksās labprātīgi līdz katra mēneša 15.datumam. Sākumā atbildētājs vienošanos pildījis, bet vēlāk uzturlīdzekļus vairs nav maksājis. Izlīgumu noslēgt atbildētāja nepiekrīt, jo viņas iepriekš izteiktie piedāvājumi noslēgt vienošanos, netika pieņemti.

Atbildētājs tiesas sēdē prasību atzina pilnībā un papildus paskaidroja, ka strādājot gadījuma darbus, ienākumi neesot regulāri, tāpēc uzturlīdzekļus varot pārskaitīt no 15. līdz 25.datumam. Atbilst patiesībai tas, ka no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā, uzturlīdzekļi ir maksāti tikai vienu reizi 90 EUR apmērā.

Uzklausījusi puses un pārbaudījusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā sekojošu iemeslu dēļ.

No lietas 9.lapā esošās dzimšanas apliecības kopijas izriet, ka /pers. C/ dzimusi /datums/. Kā viņas tēvs dzimšanas apliecībā norādīts atbildētājs /pers. B/, bet kā māte – prasītāja /pers. D/.

Lietas 10.lapā atrodas laulības apliecības kopija, no kuras redzams, ka puses 2008.gada 16.augustā Virešu pagasta dzimtsarakstu nodaļā noslēgušas laulību, ieraksts Nr.2.

No lietas 11.lapā esošā izraksta no sprieduma lietā Nr.C08031710 kopijas redzams, ka 2010.gada 19.oktobrī šķirta pušu laulība. Pēc laulības šķiršanas /pers. D/ piešķirts pirmslaulības uzvārds /uzvārds/.

No 12.lapā esošās Gaujienas pagasta pārvaldes izziņas redzams, ka /pers. A/ ar meitu /pers. C/ deklarētā dzīvesvieta ir /adrese/.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Civillikuma 177.panta trešajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Atbildētājs norādījis, ka prasību par uzturlīdzekļu piedziņu atzīst, vēlas slēgt izlīgumu. Prasītāja nepiekrīt izlīguma slēgšanai.

Prasītais piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram.

Atbilstoši Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērniem", katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, katram bērnam no septiņu gadu vecuma sasniegšanas līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta Noteikumiem Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" ar 2015.gada 1.janvāri minimālā mēneša darba alga ir noteikta 360 EUR.

Tādējādi, tiesa atzīst, ka atbildētāja pienākums, neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, ir nodrošināt savai meitai uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Līdz ar to no atbildētāja prasītājas labā piedzenami līdzekļi bērna uzturam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, bet no septiņu gadu vecuma līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī.

Puses tiesas sēdē paskaidroja, ka uzturlīdzekļi laikā, kopš tiesā iesniegts prasības pieteikums, maksāti vienu reizi 90 EUR apmērā. Līdz ar to uzturlīdzekļi no atbildētāja piedzenami, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā, atskaitot samaksāto uzturlīdzekļu summu 90 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas par prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu – tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas ir bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Līdz ar to no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi pēc Civilprocesa likuma 34.panta un 35.panta pirmās daļas

3.punkta noteiktajām likmēm.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, valsts nodeva valsts labā ir aprēķināma 15% no uzturlīdzekļu gada summas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam, ar šo spriedumu piedzīto uzturlīdzekļu gada summa ir 960 EUR [(25% no 320 EUR) x 12 mēneši].

Valsts nodeva ir EUR 144 [15% no EUR 960].

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 39.pants) ir 8,87 EUR (izziņa lietas 2.lapā).

Kopā no atbildētāja valsts labā ir piedzenami tiesas izdevumi 152,87 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1}.pantu – taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantu izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktā ir noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērniem vai vecākiem.

Līdz ar to spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā, Civilprocesa likuma 8., 97., 193., $204.^{1}$, $250.^{18}$ – $250.^{27}$, 415., $440.^{3}$ pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt pilnībā /pers. A/ maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese A/, faktiskās dzīvesvietas adrese: /adrese B/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese C/, līdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/, dzimušas /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam, sākot ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā, t.i. 2015.gada 2.aprīli līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī [25% no 360 EUR (trīs simti sešdesmit *euro*) ir 90 EUR (deviņdesmit *euro*)], un no septiņu gadu vecuma līdz astoņpadsmit gadu vecuma sasniegšanai 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī. No piedzenamās summas atskaitāmi 90 EUR (deviņdesmit *euro*), kas samaksāti 2015.gada 20.jūlijā.

Noteikt, ka mainoties Ministru kabineta noteiktajai minimālajai mēneša darba algai, mainās no /pers. B/ piedzīto uzturlīdzekļu apmērs naudas izteiksmē.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese: /adrese A/, faktiskās dzīvesvietas adrese: /adrese B/, par labu valstij tiesas izdevumus kopā: 152,87 EUR (viens simts piecdesmit divi *euro* 87 centi), tajā skaitā: valsts nodeva 144 EUR (viens simts četrdesmit četri *euro*), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 8,87 EUR (astoņi *euro* 87 centi).

Noteikt /pers. A/, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt /pers. A/sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedums sastādīts 2015.gada 20.jūlijā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Alūksnes rajona tiesā.

Tiesnese I.Puriņa